

## مفاهیم علائم ایمنی

علائم ایمنی از کم هزینه ترین و ساده ترین روش های کنترل و پیشگیری از خطرات هستند. از اینجا قبلا تعریف دقیقی از علائم ایمنی بیان کرده بودیم و از اینجا نیز به برخی از کاربردهای علائم ایمنی اشاره ای داشته ایم. در اینجا می بینیم و شما را با مفاهیم رنگ ها و شکل ها در ISO 3864:1 امروز قصد داریم مطالب مهمی از استاندارد علائم ایمنی آشنا نماییم. با ما همراه باشید تا به شما بگوییم که هر رنگی چه معنایی دارد و هر شکل هندسی به چه مفهومی است.

### استانداردهای علائم ایمنی کدامند؟

استانداردهای زیادی جهت تولید علائم ایمنی در دنیا وجود دارد که هر کدام از این استانداردها، مزایا و معایب خاص خود را دارند.

در امریکا جهت تولید علائم ایمنی به کار می رود. در بریتانیای کبیر **ANSI Z535** به عنوان مثال استاندارد استفاده می **ISO 3864** او در اروپا و آسیا و کشورهای زیادی از استاندارد **BS 5499** (انگلستان) از استاندارد نمایندند.

### ما (پرشین ساین) کدام استاندارد را بررسی می کنیم؟

در این نوشتار یکی از پرکاربردترین استانداردهای علائم ایمنی در دنیا را بررسی می کنیم که در ایران نیز تولید که توسط موسسه استاندارد **ISO 3864** کنندگان علائم ایمنی بیشتر از این استاندارد تبعیت می کنند. استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران نیز ترجمه و تدوین گشته است.

### استاندارد چه می گوید؟

جهت دسته بندی علائم ایمنی، هر علامت را با رنگ و شکل خاصی طراحی کرده است که این اشکال در ترکیب با رنگ های مختلف، معانی مختلفی را می رسانند. دسته بندی انواع علائم ایمنی به شکل زیر می باشد

### علائم ایمنی الزامی 1-



از عینک ایمنی استفاده کنید  
**WEAR GLASSES**

شکل هندسی در این علائم دایره است و این دایره به رنگ آبی می باشد. و معنی ترکیب رنگ آبی با دایره، الزام و دستور است.

یعنی شما با مشاهده ی علائمی که با دایره ی آبی رنگ مشخص شده اند، ملزم به رعایت پیام علامت ایمنی هستید.

مثال: از عینک ایمنی استفاده کنید.

علائم ایمنی

!!! (-: مفهوم: شما ملزم به استفاده از عینک ایمنی در این محل هستید. (باید استفاده کنید ! زوریه

پس علائم ایمنی الزامی، علائمی هستند، که الزام بر انجام کاری را می رسانند و با دایره آبی رنگ مشخص می شوند

علائم ایمنی زیر نمونه هایی از علائم ایمنی الزامی هستند



از کمر بند ایمنی استفاده کنید  
Wear Safety Harness



از حفاظ ایمنی استفاده کنید  
USE GUARDS



لطفا سکوت را رعایت فرمائید  
Keep Silence

( موارد بیشتر: علائم ایمنی الزامی )

علائم ایمنی ممنوعیت 2-



ورود لیفتراک ممنوع  
No Fork Lift Trucks

شکل هندسی در این علائم نیز دایره است ولی این دایره به رنگ قرمز می باشد و یک خط اریب نیز در این علامت وجود دارد. معنی ترکیب رنگ قرمز با دایره، ممنوعیت است

یعنی شما با مشاهده ی علائمی که با دایره ی قرمز با خط اریب مشخص شده اند، می بایست از انجام آن عمل خودداری نمایید.

مثال: سیگار کشیدن ممنوع



سیگار نکشید  
No Smoking



پارک ممنوع  
No Parking

(مفهوم علائم ایمنی: شما حق ندارید در این مکان سیگار بکشید! (نباید بکشید)  
! حق ندارید پارک کنید! نباید پارک کنید. اینم زوریه

پس علائم ایمنی ممنوعیت، علائمی هستند، که ممنوعیت در انجام کاری را می رسانند و با دایره قرمز و خط اریب مشخص می شوند.

علائم ایمنی زیر نمونه هایی از علائم ایمنی ممنوعیت هستند



در حین چرخش روغن کاری نکنید  
DO NOT OIL WHILE IN MOTION



دست نزنید  
DO NOT TOUCH

(موارد بیشتر: علائم ایمنی ممنوعیت)

اگر بخواهیم تا اینجای بحث را جمع بندی بکنیم به طور خلاصه باید بگوییم

**علائم الزامی : باید انجام دهید**

**علائم ممنوعیت: نباید انجام دهید**

### **علائم ایمنی هشدار دهنده -3**

شکل هندسی در این علائم یک مثلث متساوی الاضلاع است. این مثلث حاشیه ی مشکی دارد و رنگ داخل آن زرد می باشد. معنی ترکیب رنگ زرد با مثلث، یکی از معانی احتیاط، هشدار و یا خطر است

یعنی علائمی که با مثلث زرد رنگ مشخص شده اند، خطر بالقوه ای را به شما گوشزد می کند که اگر توجه نکنید ممکن است سبب آسیب به شما و یا تجهیزات گردد.

مثال: هشدار / ماده ی قابل اشتعال



مواد قابل اشتعال  
Highly Flammable

(مفهوم علائم ایمنی: شما ممکن است با خطر آتش روبرو شوید. (احتیاط کنید)

پس علائم ایمنی هشدار دهنده، علائمی هستند، که به شما خطر بالقوه ای را هشدار می دهد و از شما درخواست (می کند عمل نا ایمنی انجام ندهید. (مثلا در مقابل مواد قابل اشتعال، سیگار نکشید)

علائم ایمنی زیر نمونه هایی از علائم ایمنی هشدار دهنده هستند:



خطر مرگ  
DANGER OF DEATH



خطر برق گرفتگی  
Danger Electrocutation Risk

(موارد بیشتر: علائم ایمنی هشدار دهنده)

در ایران متأسفانه اغلب مشاهده شده است که به "علائم ایمنی"، "علائم هشدار دهنده" می گویند. انتخاب: نکته واژه "علائم ایمنی هشدار دهنده" اشتباه است. چون علائم هشدار دهنده، یک جزء از ۵ نوع از انواع علائم ایمنی می باشند و نمی توان هر علامتی را هشداردهنده تلقی کرد. ممکن است اصلا علامتی هشدار ندهد، و مثلا یک پیام (ایمنی را القا کند (مثلا یک مسیر خروج اضطراری را نشان دهد. یعنی راهنمایی کند

#### علائم ایمنی وضعیت ایمن 4-



شکل هندسی در این علائم مربع است و این مربع به رنگ سبز می باشد. معنی ترکیب رنگ سبز با مربع، می تواند یکی از مفاهیم شرایط ایمن، تجهیزات ایمنی و یا مسیرهای خروج اضطراری باشد

یعنی شما با مشاهده ی علائمی که با مربع سبز رنگ مشخص شده اند، خیالتان آسوده باشد که ایمن ترین وضعیت،!وضعیتی است که در پیش روی شما قرار دارد

نکته: شکل هندسی می تواند مستطیل نیز باشد

مثال: محل تجمع ایمن



مفهوم: در مواقع حادثه وضعیت ایمن این است که در این نقطه تجمع کنید. (وضعیت ایمن در این نقطه برقرار است.)

پس علائم ایمنی وضعیت ایمن، علائمی هستند، که وضعیت ایمنی را برای شما مشخص می کنند و یا مسیرهای خروج ایمن را به شما نشان می دهند و یا در نهایت یک وسیله ی یا تجهیزات ایمنی خاصی را به شما نشان می دهند

علائم ایمنی زیر نمونه هایی از علائم ایمنی وضعیت ایمن هستند



برانکاردر حمل مصدوم  
Stretcher

(موارد بیشتر: علائم ایمنی وضعیت ایمن و علائم خروج اضطراری)

علائم ایمنی آتش - 5



جعبه آتش نشانی  
Fire Equipment

شکل هندسی در این علائم نیز مربع است ولی این مربع به رنگ قرمز می باشد. معنی ترکیب رنگ قرمز با مربع، می تواند پیامی در خصوص آتش، آتش نشانی و یا تجهیزات آتش نشانی باشد.

قرمز رنگ مشخص شده اند، می بایست متوجه شوید که با یکی از یعنی شما با مشاهده ی علائمی که با مربع تجهیزات ایمنی و آتش نشانی سر و کار دارید.

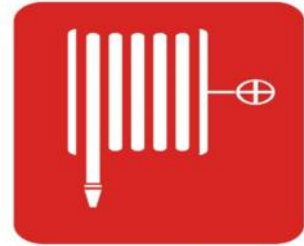
نکته: شکل هندسی می تواند مستطیل نیز باشد.

! مثال: کپسول آتش نشانی



کپسول آتش نشانی  
Fire Extinguisher

علائم ایمنی زیر نمونه هایی از علائم ایمنی آتش نشانی هستند:



قرقره آب آتش نشانی  
Fire Hose Reel



آژیر اعلام حریق  
FIRE ALARM

( موارد بیشتر: [علائم ایمنی آتش](#) )

نتیجه گیری:

جمع بندی از بحث را با شکل زیر به پایان می رسانیم

علائم ایمنی

معانی شکل ها و رنگ ها در علائم ایمنی محیط کار

مواردی جهت مطالب بیشتر

مراجعه نمایید. شکل زیر از این استاندارد اخذ شده است که **ISO 3864: Part 1** شما می توانید به استاندارد جهت تفهیم بهتر موضوع، برخی از لغات را ترجمه کردیم. اگر سوالی در این خصوص به ذهنتان خطور کرد، خوشحال می شویم، [پاسخگوی سوالات ارزشمند شما باشیم](#)

تلفن مشاوره و سفارش کالا : ۶۶۹۴۵۷۰۷

فکس پرشین ساین : ۶۶۹۱۰۶۷۶